

**Trimci ve ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınacakların asgari yaş haddinin tesbitine dair 15 sayılı Sözleşmenin tasdik edilmesi ve bu Sözleşmeye katılmamız hakkında Kanun**

(Resmî Gazete ile ilâm : ? . VI . 1959 - Sayı : 10220)

No.  
7292

Kabul tarihi  
25 . V . 1959

MADDE 1. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1921 de Cenevre'deki genel konferansında kabul edilmiş olan Trimci ve ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınacakların asgari yaş haddinin tesbitine dair 15 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak hususunda Hükümete yetki verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 Mayıs 1959

**TRİMCİ VE ATEŞÇİ SIFATIYLA GEMİLERDE İŞE ALINACAKLARIN ASGARİ YAŞININ TESBİTİNE DAİR 15 SAYILI SÖZLEŞME**

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vâkı dâvet üzerine, 25 Ekim 1921 tarihinde Cenevre'de yapılan, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının üçüncü toplantısında :

Toplantı gündeminin sekizinci maddesini teşkil eden 18 yaşından aşağı bilûmum şahısların trimci ve ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınmalarının menine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin milletlerarası bir sözleşme şeklinde kaleme alınmasına,

Karar verildikten sonra, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü hükümlerine uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerince tasdik edilmek üzere, trimci ve ateşçilerin asgari yaş haddine dair 1921 tarihli Sözleşme adını alacak olan aşağıdaki Sözleşme kabul edilmiştir :

**Madde — 1**

İşbu Sözleşmenin tatbikatı bakımından «Gemi» tâbiri, harb gemileri müstesna, denizde sefer yapan büyük, küçük, ne olursa olsun, hususi mülkiyete veya âmme mülkiyetine ait bilûmum gemileri ifade eder.

**Madde — 2**

18 yaşından aşağı kimseler, trimci veya ateşçi sıfatıyla, gemilerde çalıştırılmaz.

## Madde — 3

İkinci madde hükümleri :

- a) Âmme makamlarınca tasvibedilmek ve onların murakabesi altında bulunmak şartıyla, mektep gemilerinde genç yaştaki kimseler tarafından görülen işlerde;
- b) Esas kuvvei muharrekesi buhar kuvveti olmıyan gemilerdeki işlerde;
- c) Japonya veya Hindistan'da en ziyade temsil kabiliyetini haiz işçi ve iş veren teşekkülleri ile istişare edilerek hazırlanacak nizamnamelerdeki kayıtlar mahfuz kalmak şartıyla, munhasıran bu memleketlerin sahillerinde sefer yapan gemilerde çalıştırılacak olan ve bedenî kabiliyetlerinin müsaidolduğu tıbbi bir muayene neticesinde kabul edilmiş bulunan en az 16 yaşındaki kimselerin yaptığı işlerde,  
tatbik edilmeyecektir.

## Madde — 4

Bir limanda bir trimci veya ateşçi almak mecburiyeti hâsıl olduğu takdirde, eğer oradaki bu sınıf işçiler arasında en az on sekiz yaşında işçi bulunması mümkün olamazsa on sekiz yaşından küçük fakat on altı yaşından büyük genç işçiler bu işlere alınabilirler. Böyle bir hal vukuunda, hizmetine ihtiyaç duyulan bir trimci veya ateşçinin yerine bu gençlerden iki kişinin işe alınması zaruridir.

## Madde — 5

Bu Sözleşme hükümlerinin tatbikatının kontrolü imkânını temin sadedinde, her kaptan veya iş veren, gemide çalışan ve yaşları on sekizden küçük olan bu nevi şahısları doğum tarihleri ile birlikte gösteren bir kayıt defteri veya mürettebat listesi tutmakla mükelleftir.

## Madde — 6.

Gemi mürettebatının iş mukaveleleri işbu Sözleşme hükümlerinin bir hulâsasını ihtiva edecektir.

## Madde — 7.

İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsüyle vaz'edilmiş şartlar dâhilinde, resmen tasdik edildiğini mübeyyin belgeler, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve tasdik keyfiyeti Umum Müdür tarafından tescil olunacaktır.

## Madde — 8.

1. Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisinin tasdiki ve tasdikın Umum Müdür tarafından tescili ile meriyete girecektir.
2. Bu Sözleşme ancak Milletlerarası Çalışma Bürosunca tasdikleri tescil edilmiş olan üyeleri bağlar.
3. Bundan sonra Sözleşme, tasdik keyfiyetini Milletlerarası Çalışma Bürosuna tescil ettiren her üye hakkında, tescilin yapıldığı tarihte meriyete girecektir.

## Madde — 9.

İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisi tarafından tasdik edilmesi ve tasdikın Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescili akabinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının diğer üyeleri tarafından daha sonra bildirilmiş olan tasdiklere ait tessiller için de aynı şekilde tebligat yapacaktır.

## Madde — 10

Sözleşmeyi tasdik eden her üye 8 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddelerde yazılı hükümleri, en geç 1 Ocak 1924 tarihinden itibaren tatbik etmeyi ve bu hükümlerin tatbiki hususunda gerekli tedbirleri almayı taahhüdeder.

## Madde — 11

İşbu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, Sözleşme hükümlerini, müstemlekelerde, idaresi veya himayesi altındaki ülkelerde Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 nci maddesi gereğince tatbik etmeyi taahhüdeder.

## Madde — 12

Bu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescilin Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından ifasından bir sene sonra muteber olacaktır.

## Madde — 13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, en az 10 senede bir işbu Sözleşmenin tatbikatı hakkında genel konferansa bir rapor arz edecek ve icabettiği takdirde konferansın gündemine bu Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi veya tadili ile ilgili meseleleri ithal edecektir.

## Madde — 14

İşbu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	26 . V . 1959 ve 1/159
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	29 . V . 1959 ve 4/217
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayfa</i> 2 325 7 2 9 180:181,254,256,261,261,297:301

[İnikat: 69,72 — 71 sıra sayılı matbua 69 ncu İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]